

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Căsuțe nefrancate nu se pri-
mesc. — Manuscrise nu se
retrimit.
INSERATE
Adrese la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
Căsuțe de ANUNȚURI:
Brașov: la N. Dukos Nachf.,
Engelhardt & Emerich Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
penh. Nachf., Anton Oppelk.
București: la A. V. Gold-
berger, E. Kistein Bernat, Iuliu
Lippold (VII. Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
1 linie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
f în învoială. — RECLAME pe
pag. 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumă la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața n. ste.
Târgul Inului Nr. 80, etajiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — ATĂT abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 102.

Brașov, Joi 9 (22) Mai.

1902.

Negociările pentru pact.

În zilele din urmă se dicea, că
ceștiunea învoielii economice între
Ungaria și Austria a luat de-odată
un caracter foarte acut. Se vorbea
de o crasă apropiată, de demi-
neea iminentă a ministrului-preșe-
dinte austriac Koerber. Ea se cre-
dea, că crisa se va estinde și asupra
Ungariei. Dela Rosaliile gregoriane
dece însă, s'au răspândit sciri, cari
se apară situațiunea ceva mai
pepin încordată.

Atât diarele oficioase din Viena
cât și pressa guvernamentală din
Budapesta vîd în împrejurarea, că
Dr. Koerber va pleca adî la Buda-
pesta, ca să continue negocierile
pentru pact și pentru tractatul va-
mal și comercial cu ministru-preșe-
dinte unguresc, un semn favorabil.
Deja se vorbește de necesitatea unui
compromis între guvernul austriac
și unguresc, pentru care compromis,
se dice, s'a întrepus însuși monar-
chul.

Ca în tot-deuna, când e vorba
de o învoială, care e impusă de îm-
prejurări și dă de piedeci însemnate,
de care din cele două părți contra-
mente pune vina pe cealaltă, că în-
voiala nu se pôte încheia. Așa și în
cazul de față din partea Austriaci-
lor sunt învinuîți cei din Ungaria,
cî umblă să profite de situația cea
incurcată interioară austriacă, pentru
s'atorce delă ei mereu concesiuni
tot mai onerose; ér guvernul ungar
rîndul său învinuesce guvernul
austriac, că agită în ascuns pentru
formarea unei coalițiuni a tuturor
partidelor din imperiu în contra pos-
tulatelor îndreptățite ale Ungariei.

Adevêrul este, că în Austria, cu
tote divergențele cele mari dintre di-
vertele partide, în ceștiunea pactu-
lui economic, se manifestă o solida-
tate suprinzătoare. Germanii, ca și

Cebii, Polonii, Slovenii etc. sunt în
ceștiunea învoelii cu Ungaria de-o
singură părere. Toți dic că nu mai
merge ca până acum, că Austria
trebuie să-și valideze postulatele sale
dictate de interesele ei cele mai de
frunte industriale și economice, în-
tîmple-se apoi ori-ce se va întem-
pla.

Totuși trebuie a-se recunoște, că
împrejurările reale de adî apasă asu-
pra ambelor părți atât de tare, în-
cât trebuie să facă cele mai extreme
încercări de-a ajunge de-ocamdată
măcar la o înțelegere asupra ceștiu-
nilor principiare ale pactului. Cu
tote acestea dificultățile ce se opun
învoielii nu se micșorează. Koerber
cere scut vamal de ajuns pentru in-
dustria austriacă. Ministrul-preșe-
dinte unguresc vrea să scutescă industria
ungară și nu se învoiesce decî cu
pretensiunile prea mari austriace.
Tot așa de puțin se pot înțelege cei
doi primî-ministri cu privire la vama
pentru cereale și vite, apoi în ceștiu-
nea băncii și a dărilor de consum,
în fine cu privire la tariful vamal.

Szell s'a angajat prea mult cu
cunoscuta sa formulă și cu declara-
țiunile sale făcînte înaintea parla-
mentului, că va sta neclintit pe
lîngă postulatele ungare și că nu va
lăsa să fie atins nici un drept al
Ungariei, așa că foarte cu anevoie va
puté face concesiunile cerute de gu-
vernul austriac. Ce va întreprinde
acesta, decă nu-i va succede a dobîndi,
în sensul dorințelor generale ale po-
pulațiunii austriace, un pact mai fa-
vorabil, éráși nu se pôte sci.

Situațiunea rămîne dér, orî cum
am lua'o, foarte critică și se pot
nasce cele mai grave încurcături,
cari ușor pot duce nu numai la o
o crasă a dualismului, dér și la o
catastrofă economică-financiară a în-
tregei monarhii. Dela rezultatul ne-
gociilor de acuma dintre Koerber

și Szell va atêrna foarte mult ce di-
rectiă vor lua în cele din urmă lu-
crurile.

„Gott erhalte“ interzis? Săptămîna
trecută au fost mari serbări în Budapesta.
Au participat Majestatea Sa, mai mulți ar-
chiduci și archiducese, membrii din înalta
aristocrație, membrii diplomației etc. Cu
tote că jocul cavaleresc (scene de pe timpul
lui Matia Corvinul) a fos deschis cu im-
nul „Gott erhalte“ cântat de musica honve-
désca, totuși publicul — dice „Magyaror-
szág“ — l'a ascultat cu capetele desco-
perite. La a doua reprezentație n'a mai
fost așa. Aceeasi fôie spune, că din ordi-
nul Majestății Sale „Gott erhalte“ nu s'a
mai cântat. Cronică mai spune, că archi-
ducele Otto privia curios la musica, de ce nu
cântă imnul la sosirea monarhului? Atunci
i-s'au dat lămuriri și archiducele Otto se
fi dis: „Acești Maghiari drăcoși sciu să
storce totul“...

De întorsătura acésta cei mai satis-
făcuți sunt kossuthiștii, cari scim, ce tã-
răboiu înscenară până și în dietă în con-
tra imnului. Ei își dic acum, că numai ac-
țiunii lor are să mulțumescă „nația“, că im-
nul atât de „urgisit“ nu se va mai cânta,
ér „Egyetértés“ speră, că „Gott erhalte“,
care s'a cântat în 15 Mai, a fost cel din
urmă la o serbare cu caracter național
maghiar, unde Majestatea Sa apare ca
rege al Ungariei.

Noi credem, că bucuria „patrioților“
e prematură.

Regele Alfonso cătră armată. „Mo-
nitorul oficial“ din Madrid publică vorbi-
rea, ce a adresat'o regele Alfonso armatei
și marinei. Regele a dis între altele:

„Când iau comanda supremă a ar-
matei și marinei de răboiu, împlinesc o
datorie, care-mî umple sufletul c'o mare
satisfacțiune. Vê salut ca rege, ca gene-
ral, ca Spaniol și ca soldat. Curagiul, pu-
terea făptuirii și perseveranța, disciplina
și patriotismul, sunt calități, cari ve îm-
podobesc spre salutea și binele patriei.

Voii fi între voi, cu tot sufletul meu. În
momentul pericolului voii fi totdeuna cu
voi și decă odată istoria va vorbi despre
voi, ea va aminti și numele meu. Împlini-
ți-vê totdeuna datoria spre gloria patriei,
și atunci puteți conta la iubirea regelui
vostru“.

Rusia și ceștiunea Firmilian.
Sinoviev, ambasadorul Rusiei la Constan-
tinopol, a comunicat patriarhului ecume-
nic, că în urma atitudinii agresive a Bul-
garilor, a intervenit pe lîngă Pörtă, pentru
amănarea confirmării metropolitului Firmi-
lian. Declarația lui Sinoviev a produs o
penibilă impresie în cercurile ortodoxe din
Constantinopol. Până acum nu se scie,
ce atitudine va lua patriarhul Ioachim
al III-lea, care își vede diminuat presti-
giul în acésta luptă cu Exarhul bulgar.

Ce mai dice baronul Banffy?

— Urmare. —

„În cadrul acestei discuțiuni n'avem
de gând a ne ocupa cu legăturile econo-
mice, pe de-o parte pentru-că ele din punct
de vedere național-maghiar n'au decăt o
importanță derivată, — dér și pentru-că
lipsa de prospecte a tratărilor economice
nesfîrșite, lasă deschisă ceștiunea, decă n'a
sosit timpul, ca și noi, cari atât din punct
de vedere economic, cât și din punct de
vedere al intereselor politice ale Ungariei,
dorim păstrarea necondiționată a legături-
lor economice, să ținem timpul de po-
trivit — avînd în vedere nestatornicia
acestei nesigurante și efectele ei dăună-
tore —, în care părăsind punctul nostru
de vedere de până acuma, cu toate desa-
vantagele eventuale și, precum sperăm, nu-
mai temporare ale separațiunii economice,
se adoptăm punctul de vedere al separa-
țiunii economice permanente, care decă
altminteri nu, dér prin stabilitatea sa ar fi
mai avantajos? Nu o spunem acésta din
convingerea unei hotărîri definitive, ci
din frica pentru viitor; și nici nu o spu-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Bibliografia vechiă.

(Din secolul 17 și 18.)

Continuare.

Pe fața 3—5 urmăză predoslovie
adresată „Présfințitului și de Dumneșeu
mesului păstoriu Kyr Atanasie Archiepis-
copul și metropolitul scaunului Belgradu-
lui, al Vadului, al Maramureșului, al Sil-
vanei, al Făgărașului și a totă țera Ar-
dealului și părților țerei unguresc, Vidicului
Mioarului, Sulagiului și al Crasnei ca
am adevărat stăpîn, și după darul Du-
șului sfânt părinte sufletesc plecate în-
dîndăciuni“.

În acésta prefață subscrisă de „al
măi tale mic și plecată slugă Mihaiu
Mioarovic, tipograful tu ex ungrovlachia“,
se vorbitoriu, că două lucruri sunt mai
bune și mai laudate în lume: folosul și
lucrul binelui de obște și éráși câștigarea
bunului nemoritor. Dice apoi, că aceste
două le-a făcut metropolitul, făcînd bine
de tipărirea cărții de învățătură și căști-
gîndu-și prin acésta nume memoritor, că
am a crutat ostenele și spese întru mijlo-
cea tipăririi, ca să aibă și bisericele din

Ardél acésta carte, — ajutat fiind metro-
politul în întreprinderea sa și de onoratul
protopop George, notarêșul Dăenului și de
Rátz István Kisfalud odorbirêul Bêlgradu-
lui, delă care lucru nu a lipsit nici ajuto-
rul dat delă „prealuminatul și înălțatul
biruitoriu al totei Ungrovlachii, Ioan Con-
stantin Brancovênu Basarab Voivod“ și
care pe dînsul (tipograful Mihaiu Istva-
noviciu) l'a trimis în Ardél meșter pentru
lucrul tipografiei, spre slujba metropolitu-
lui și a sfîntului săbor.

Acesta e pe scurt cuprinsul predos-
loviei, după care pe fața următoare (a 4-a)
se reproduc 5 citate: unul delă Ioan
Evang. V, 39; 2 din apocalips: XVI, 15,
XXII, 13, 14; și 2 din epistola la Corint.
XVI, 13; și XIV, 19; de aci încolo pe
fața următoare a cincia (întăia paginată cu
nr. 1) — avînd în frunte un clișeu cu chi-
pul d-lui Christos în mijloc, de-adrepta
Pavel și de-a-stînga Ioan — se face, în-
ceputul căzaniilor — ca și în cele două
cărți de mai înainte — cu căzania la Du-
mineca vameșului și a fariseului. Foile
numai pe partea 1-a sunt paginate cu nu-
mêrul curent delă început până în capăt,
delă 1 până la 415; are prin urmare atî-
tea foi, câți numeri. Textul pe pagine e

cuprins într'un cadru de linii, cari de-a-
supra și în partea din afară sunt dupli-
cate, ca la partea II a edițiunii din țera
rom. tipărită în mănăstirea Deal.

Căzaniile sunt în același șir ca și în
cele-lalte două edițiuni, începînd cu Du-
mineca vameșului și a fariseului până la
Dumineca XXXII după Rosalii (pag. 271).
Terminându-se aci periodul Duminecilor
nemijlocit — înainte de a-se începe caza-
niile sêrbătorilor — stă tipărită rugăciu-
nea s. mulțămita acésta:

Mărire și laudă să dăm neîncetat
Împêratului ceresc, care ne-a ajutat,
Din început până aici cartea de am tipărit,
Și a toate domineci am făcut sêvêșit,
De aici încă-lu rogăm se ne spodobescă
Și cu ajutoriul său se ne învrednicescă,
Ca și a praznicelor să ajungem sfîrșire
Și érá să-i dăm slavă făcînd mulțămire.

După aceste versuri se încep apoi
pe pag. 272 căzaniile delă sêrbători până
la pag. 409, érá delă pag. 410—413 este
scara său cuprinsul căzaniilor sub titlul
Pinax, séu „însêmnare pentru toate căzaniile
ce sunt în cartea acésta“. Pe pag. 414 e:
„A tipografului cătră cei-ce se vor întem-
pla să cetescă bucurie“, unde, după da-
tină, — după-ce poftescă bine cetitorilor,

cere iertare de cum-va a greșit, „căci pe
multe locuri, nu precum în izvodul cel
vechiu, a lăsat, ci a schimbat au fața cu-
vîntului, au a vremei, au a mai scădut
(omis), au a mai adaus, nu cusocotélă ca
să facă strămutare în potriva*) sfintei scrip-
turi, au în rînduiele dogmelor, ce ține
pravoslavnică biserica a răsăritului, au
arătându-se mai iscusit în sciință, decăt
cei-ce de întăiu au tocmit izvodul cărții
acesteia, ci mai vêrtos, unde a mai adaus
câte ceva, a scotit mai spre întărire.
Causa, că cei de mai înainte, unde au
avut mărturii, nu au citat din ss. scripturi
fiînd lucru anevoios de a precepe atât
spuitorilor de căzanie, cât și ascultătorilor,
asemînându-se ca și când ar spune ôre-
cine unui om străin vre-un drum, și să fie
închis într'o casă, să nu vadă cu ochii în
cătrău îndrepteză: și eșind de acolo să
nu aibă nici un folos. În urmă-și cere ier-
tare pentru erorii de tipari și scăderile,
ce s'ar ivi „pentru-că și tipariul a fost
forțe vechiu și tocit la acésta lucru“, și se
rôgă ca cetitoriu să îndrepte nepunîndu-i
în ponos.

După terminarea și subscrierea tipo-

*) Cavêntul din text „impotriacă“ e esplicat
în margine cu „alênu“.

nem, ca un fel de directivă, care se se urmeze numai decât, ci numai ca un ce, care mai curând s'eu mai târziu va trebui cumpănit, — căci nesiguranța ne-a adus deja la marginea ruinului și nu mai putem aștepta. Acesta însă este numai o observație incidentală, care propriu zis, nu se ține de obiectul nostru.

Ocupându-ne din punct de vedere maghiar-național și chiar și numai din punct de vedere politic cu această cestiune, putem constata în mod neîndoios, că astăzi în totă Europa dominază tendința, de-a forma state naționale. (Unde, d-le baron? Fără îndoială, unde sunt elemente omogene, s'eu cel puțin, unde elementul omogen este în majoritate zdrobitoare. Dăr nici acolo nu se poate realiza această tendință din cauza rezistenței desperate a minorității, care ține cu dinții la naționalitatea sa. — Red.). Și aici ni-se impune cestiunea, dacă se poate rezolva problema: *dacă poate și vră statul ungar să devină stat național unitar maghiar?* — și *dacă este apt spre acest scop dualismul creat la 1867 s'eu nu?*

Noi nu putem da la acesta alt răspuns, decât că: *da*.

Dacă procedăm dela principiul, că condițiunea fundamentală a formațiunii dualistice create la 1867 este *statul național maghiar-unitar*, — și că prin urmare în Ungaria supremația maghiară era garanția aceluia (a dualismului. — Red.) și a servit la desvoltarea lui, — trebuie să admitem, că atât *voința Coronei*, cât și aceea a națiunii a fost identică în această privință.

În urma acestei voințe identice s'au făcut legi, cari în interesul asigurării, a ajungerii scopului, deși nu în întregime, dăr totuși aproximativ, erau utile și cari tindeau de-a asigura ținta, realizabilă numai în viitor.

Motivul, că progresul a fost foarte încet și nu totdeauna conștient de țintă, trebuie să-l căutăm mai puțin în legislație, decât în executarea și aplicarea legilor. Legile despre instrucția primară, starea civilă (matricule), instrucția obligatorie a limbei maghiare, asilele de copii, școlile secundare, completarea salarelor învățătorilor și preoților, numele localităților etc. dovedesc în de-ajuns, că în interesul desvoltării naționale pe baza raporturilor noastre dualistice se pot crea legi și că suntem capabili de aceasta; și că deși în ceea-ce privește executiva este mult de dorit, nu se poate vorbi de vre-o limitare rezultată din situația noastră de drept de stat. Nu trebuie să învinovățim deci numai slăbiciunea puterii executive și lipsa ei de orientare, ci înainte de toate însuflețirea noastră de foc de paie, care își are

grafului se spune datul dicând: „Tipăritus'a această domneșcă carte în s. metropolie în Belgrad, hramul s. Troițe, și s'a început în luna lui Martie la întâia di anul Domn. 1699 și s'a sfârșit în luna lui Decembrie în 20 de zile același an“.

Urmând apoi azbuchile cirilice arată, că cu acestea s'au însemnat „*tratazii*“ — le, va să dăcă, după terminul Academiei rom. *caietele*, cari după cum spune tipograful, s'au perondat până a treia oră, lipsind din al doilea rând slova *g*, era în al treilea ajungând numai până la *E*. Cu totul se află tratazii 104, cari înmulțindu-se cu 4, dau numărul paginilor de 416—1=415, câte sunt și foile în cartea întrăgă, afară de cele 3 dela început nepaginate.

În fine închie cartea cu următoarele:

„În ce chip cerbul doresce de isvorul cel rece
Și străinul de moșă-și când aiurea pe trece,
Și ca cel ce-i de furtună pre mare preasupărat,
Și se rógă de pururea să vedă pământ uscat
Asemenea tipograful pentr'a cărții sfârșire
Lui Dumneșeu dă laudă, cântare, mulțămire“.

(Va urma.)

rădăcinile în caracterul nostru național, care nu ia în serios aplicarea principiilor trimbițate fără perseveranță. Societății maghiare, în privința acăsta, i-se pot face multe reproșuri, — însă despre acăsta cu altă ocaziune“.

(Va urma.)

Biserica greco-catolică a Rușilor uniți din Galiția.

Diarul „*Parlamentar*“ din Viena sub titlul de mai sus, publică în ultimul său număr un articol, pe care îl credem destul de interesant, spre a fi reprodus în diarul nostru. Etată ce scrie numitul diar:

„Înainte de asta cu două-șeci de ani Iesuiții din Roma au obținut constituția apostolică „*Singulare praesidium*“ dată din 12 Maiu 1882. Acesta conține între altele esemptionsa clerului regular gr.-cat. de sub jurisdicțiunea episcopilor diecesani din Peremyș și Stanislavov, precum și de sub acea a metropolitului din Lvov și în consecință subordonarea aceluia congregațiunii romane „*de propaganda fide*“, căreia în același timp i-s'a dat și dreptul de-a numi pe prepositul călugărilor din Galiția.

Acăsta dispoziție însă era în contradicție cu bula papei Clemente VIII. „*Magnus Dominus*“ dela 5 Iunie 1595, cu bula papei Benedict XVI „*Allatae sunt*“ dela 26 Iulie 1755, cu scrisoarea apostolică a papei Grigore XVI dela 10 Martie 1841 și cu scrisoarea apostolică a papei Piu IX dela 17 Martie 1856.

Congregațiunea „*de propaganda fide*“ esistă dela conciliul tridentin (1545—63) și dăcă nu corăspunde chemării sale, pôte să fie erăși desființată, eventual roformată, deore-ce nici în cadrul bisericii latine nu este considerată, ca ceva esențial.

Influența cu desăvârșire neîndreptățită și desastroasă a acestei corporațiunii asupra bisericii greco-catolice a Galiției provine dela apăsarea insuportabilă, care s'a exercitat și se exercită asupra ei din partea clerului polonez în general și din partea Iesuiților în special. Nimenuia nu-i trece prin minte, a lua în apărare ca îndreptățită influența congregațiunii „*de propaganda fide*“ asupra bisericii greco-catolice din Galiția, mai ales fiind-că acea influență, abstrăgând dela nelegitimitatea ei, nu pôte invoca pentru sine nici măcar considerațiunii teoretice de oportunitate.

Dăcă această congregațiune în general este destinată pentru propagaerea creștinismului, atunci influența ei asupra afacerilor cercurilor greco-catolice ni-se presentă ca cel puțin de prisos; dăcă însă scopul acestei congregațiunii, după cum s'a admis până acuma, consistă în răspândirea doctrinei curate catolice, atunci acăsta influență este din cale afară desastroasă, deore-ce în direcțiunea acăsta biserica greco-catolică a Galiției, dăcă autonomia ei ar fi respectată în cadrul condițiunilor de unire, dăcă organele ei și-ar desvolta activitatea lor spirituală nesupărate de neconținutele ingerințe ale numitei congregațiunii în acăsta autonomie și în ritul ei și dăcă și-ar puté nestinghirite, consacra sfintei lor chemări tot timpul și totă puterea, atunci în cursul câtor-va decenii ar obținé rezultate mai mari, decât e în stare să obțină congregațiunea „*de propaganda fide*“ sub influența Iesuiților.

Directa subordonare a bisericii greco-catolice din Galiția sub congregațiunea „*de propaganda fide*“ a bisericii latine, involvă în sine violarea manifestă a baselor unirei și a legilor bisericesci peste tot, căci a) Hotărârile conciliului tridentin privesc tot așa de puțin pe biserica gr.-cat. din Galiția, ca toate celelalte concilii ale bisericii latine, din care causă deja în instrucțiunea dată Iesuiților poloni se observă foarte just, că Grecii n'au admis hotărârile dela Trient.

O serie de hotărâri aprobate la 1595 de cele mai înalte autorități ale bisericii și statului, în special condițiunea întrebunțării esclusive pentru toate timpurile vii-

tóre a dreptului canonic oriental, care nu cunósce nici călugări Basilianți, nici conciliu Trientin, aveau dór tocmai scopul, de a împedeca, ca de unirea dogmatică să nu se facă abus în sensul de a introduce, în potriiva convențiunii de unire, reguli rituale de ale conciliilor latine; b) căci exempțiunea clerului regular dela jurisdicțiunea legală a episcopilor diecesani și chiar dela aceea a metropolitului, contra-dice spiritului și textului convențiunii de unire, ce conservă autonomia bisericelor grecesci și tot-odată este violarea cea mai flagrantă nu numai a dreptului canonic răsăritean, ci involvă și violarea acelei condițiunii de unire acordată la 1595, în virtutea căreia clerul regular nici-odată să nu pôte fi scos de sub vechea jurisdicțiune a episcopilor diecesani, din contră are să asculte de episcopi și să fie supus jurisdicțiunii acelora; c) căci directa subordonare a clerului regular greco-catolic din Galiția sub o corporațiune (congregațiunea „*de propaganda fide*“) a bisericii latine, involvă întru atâta o violare flagrantă a baselor unirei, întru cât prin acăsta pare a fi condiționată exempțiunea nepermisă a clerului regular dela episcopii diecesani și propriu zis dela biserică, căreia este chemat a servi.

Diferitele colegii și congregațiunii ale bisericii latine, pentru biserica greco-catolică a Galiției, în înțelesul convențiunii de unire, care rezervă intactă autonomia bisericii grecesci și chiar și în înțelesul condițiunilor speciale de unire dela anul 1595, nu sunt de loc directive. Curia romană pôte după plac în fie-care moment să organizeze alt-fel, să reformeze, să disolve, eventual să reînființeze instituțiunea pur latină a congregațiunii „*de propaganda fide*“.

Dăcă biserica gr. cat. a Galiției, respective metropolitul ei se adresază congregațiunii „*de propaganda fide*“, acăsta după regulă nu se întemplă în afaceri de ale organismului, a disciplinei și a ritului bisericii greco-catolice peste tot, de vreme ce acăsta este autonomă și prin urmare este obligată a respinge ingerența organelor bisericii latine, ci numai în casuri speciale de protecțiune, unde acăsta corporațiune este în poziția, de a influența asupra Curiei romane.

Subordonarea directă a bisericii greco-catolice din Galiția sub congregațiunea romană de propaganda fide, violază afară de acăsta legile statului, cu deosebire dispozițiile patentului împăratesc dela 29 Aprilie 1802 și a statutului ordinului dela 31 Ianuarie 1803, mai departe a §§-lor 2, 6, 14, a legii dela 7 Martie 1874. R. G. B. Nr. 50, și deja singură acăsta împrejurare dă bisericii greco-catolice a Galiției dreptul, de a-se feri de subordonarea congregațiunii străine latine „*de propaganda fide*“.

După două-șeci de ani în fine se ridică clerul gr. cat. al Galiției, după-ce Iesuiții poloni i-au aservit de-a binele, și protestează energic. În diferitele protopopiate ale dieceei gr. cat. de Lvov, Peremyș și Stanislavov s'au votat rezoluțiuni, de a-se adresa Curiei romane cu cererea legitimă, ca biserica gr. cat. din Galiția, conform condițiunilor unirei, să fie liberată de tutela congregațiunii latine de „*propaganda fide*“. Un memorandum colectiv semnat de toate protopopiile celor trei diecese se va adresa Curiei romane, cu rugarea, ca să se ridice printr'o constituție apostolică curatele congregațiunii de „*propaganda fide*“ de pe biserica gr. cat. a Galiției.

Locuitorii băstinași ai Galiției în număr de aprópe trei milioane, sunt puși alt-fel în alternativa: ori să-și piérdă sanctuarul național și cu acăsta naționalitatea și prin urmare esistența, spre a-se contopi cu Polonia cari din timpuri vechi, le sunt odioși, ori renunțând la uniunea dogmatică și reunindu-se cu biserica greco-orientală din Bucovina, se înlătureze pentru tot-déuna din biserică ingerențele tutorilor nechemati, în special a Iesuiților polonesi, și prin acăsta să scape de peirea plănuită a vieții lor naționale.

SCIRILE DILEI.

— 8 (21) Maiu.

Conspirație anarchistă. Regele Spaniei Alfonso XIII. abia s'a urcat pe tron, și étă că s'a descoperit urzirea unui complot anarchist contra lui. Agenția „*Fabra*“ din Madrid anunță următoarele: „*S'a descoperit un complot anarchist îndreptat în contra regelui*. Șese anarhiști au fost deținuți, între ei un anumit Gabrielo Lopez, funcționar la o societate de asigurare. La locuința acestuia poliția a găsit cartușe cu dinamit. Lopez spune, că pachetul cu cartușele le-a căpătat dela un alt anarchist cu încredințarea, ca unul din ele să-l arunce sub *trăsura regelui*, când va trece pe dinaintea. Cei deținuți nu tăgăduesc, că sunt anarhiști.“ Diarelele confirmă scirea acăsta. Ele mai adaugă, că printre cei deținuți se află și un ascultător de medicină, un mésar, un culegător de litere și un zidar.

Concertul d-nei Vladaia în Orăștie. Ni-se scrie: Sâmbătă în 17 Maiu n. a avut loc la Orăștie concertul d-nei *Irena de Vladaia*, primadonă dela opera din Bucuresci. A avut un succes splendid! Artistă a fermecat publicul cu prestațiunile sale admirabile și succesul ei mergea crescând din punct în punct, ér sfârșitul, făcut cu o minunată *doină* populară de iubire, audită de artistă dela un meșter cântăreț din cimpoi, doină fermecătoare cântată de artistă acompianindu-se însa-și la pian, ne-a răpit, încât ași puté dice, că ne-a scos pe toți din minți! Cine n'a participat la acest concert, are de ce să-i pară rău... Părerea de rău însă și-o pôte repara: D-na Vladaia, care avuse de gând să dea numai un concert aici, la rugarea inteligenței române ca să rămână încă și să dea și un al doilea concert, care să fie *orecum popular*, și să putem duce și poporul însuși ca să asculte pe o măiestră cântăreță a neamului. — *S'a hotărât să rămână și Dumineca viitoare, în 25 Maiu și va da al doilea concert, cu program nou mai popular*, la care va fi dus și poporul din loc și din comunele vecine. Cei-ce își doresc o séră de plăceri artistice cum la noi numai rar au privilegiu în vieță — *să grăbescă pe Duminecă séra la Orăștie!*

La concertul de Sâmbătă d-na Vladaia a fost acompianată la pian de d-na Maria Corvin, ér d-șórele Iosefina Glodarin și Veturia Corvin au cântat o piesă pentru 4 mâni, dovedindu-se tustrele de distinse pianiste. Ér d-l Gr. Savu, artist de clamator dramatic, ni-a făcut o mare plăcere prin declamațiile d-sale, și seriose și comice, predate în chip perfect. Pe Duminecă e gata cu un nou săculeț de rituale declamațiunii. Frații Hătegan, înșiși cultivători și iubitori de musică, au prins privilegiul de a mai asculta pe d-na Vladaia, cunoscută de altfel d-lor dela un concert dat acolo, și au venit în număr frumos, domni și dame, la Orăștie, gustând erăși câte-va ore de plăceri musicale, și dovedind că sunt adevărați entusiști pentru artă, alergând chiar departe pentru să aduce prinosul și a o gusta cu nesaț.

Jocuri cavaleresci în Budapesta. Vineri și Sâmbăta trecută s'a ținut în Tattersal din Budapesta jocuri cavaleresci, la cari participanții — între aceștia mai mulți archiduci și archiducese — s'au prezentat în costume din secolul XV. La aceste jocuri a asistat și Majestatea Sa monarchul, încunjurat de curtea sa și de aristocrațiime. Jocurile cavaleresci s'au început cu o vânătoare de șoimi, după care a urmat un cadril de curte și după aceea turnurul: Șeci cavaleri, îmbrăcați în zale, au venit pe rând, însoțiți de aproșii lor și după-ce fie-care a „rupt o lance“ cu adversarul său, învingătorul a primit dela archiducesa Augusta laurii triumfali.

Regele Carol la Seminarul din Bucuresci. Regele Carol, însoțit de d colonel Mavrocordat, adjutantul regal, a vizitat Sâmbătă la órele 5 p. m. seminarul central din Bucuresci. Suveranul a fost întâmpinat de I. P. S. S. Mitropolitul Primat, încunjurat de înaltul cler, corpul

desorilor seminarului și de d-l. Haret, directorul cultelor. La apariția Majestății, corul dirijat de d-l profesor Teodosiu, a intonat imnul regal. Suveranul a venit apoi în capelă, unde preotul G. Zaharescu rosti o rugă pentru sănătatea M. S. Regelui și familiei regale. În secolarie, părintele Nazarie, directorul seminarului, a prezentat Regelui pe profesorul înstituitului. La 5½ Suveranul a încheiat inspecția claselor, punând diferite cerințe. Suveranul a rămas pe deplin satisfăcut de răspunsurile căpătate. În urmărire sălele de lucru manual, dormitoare, laboratoriu. La orele 7, după-ce a felicitat părintele Nazarie, Regele însoțit de I. S. S. Mitropolitul Primat, de d-l. colonel Mavrocordat și de d-l. Haret, a părăsit seminarul. Regele a dispus, ca principele să se ia de două ori pe săptămână să se alături cu seminariștii, dela părintele Nazarie.

Nou atentat în Rusia. Din Vilna se știe, că într-una din serile trecute s'a produs un atentat asupra guvernatorului local. Acesta eșind dela reprezentarea unui om, un individ s'a apropiat de el pe la spate și a descărcat asupra-i două glonțe. Unul din glonțe îl rănii la mâna stângă, celălalt la brațul drept. Atentatorul fu arestat. El dăce că se cheamă Zeckert Hirsch.

Procesul de presă dela Clușiu, pe care l'a intentat d-l Vasile Podobă și membrii din direcțiunea „Economului“ contra lui Dr. Andre László, pentru calomnie în presă, a venit erî în fața curții cu apel din Clușiu. Procesul nu s'a putut termina erî. Diarul „E-k“ vorbind despre Podobă îl recomandă ca pe un „fals agitator daco-român“. — Jurații vor judega...

Promoțiune. Din Clușiu primim știrea, că d-l Leontin Boros, absolvent de științe juridice, a fost promovat la 17 ani doctor iuris la universitatea din Iași.

Ministru destituit. Prințul George al Cretei a destituit pe ministrul său de externe Kunduros din cauza unui conflict existent cu consulul rusesc.

Generalul Ottolenghi din armata austriacă a fost numit pe ziua de 14 Maiu ministru de războiu. Ottolenghi este jidov.

Lupta cu un urs. Mihail Humița din satul Culegea într-una din zilele acestea găsea în hotarul orașului Caransebeș, parcul numit „Ogașu Horii.“ De-odată le vede înaintea doi urși. Unul din ei a fugit, celălalt însă a sărit asupra lui Mihaiu, care avea la sine altă armă, decât un popor. Mihaiu cu toporul, pe urmă pept la pept a luptat Românul până a reușit să trântă pe urs și să-l rostogolească într-o prăpăstie. Se înțelege, că în lupta acesta voivodul Român a fost grav rănit.

Falsificatori de bani. Într-una din zilele acestea a venit o cetă de Țigani la satul Vas. Surducian din Ajton. Surducian i-a primit și i-a ospătat. După ce se chirechiliseră, unul din Țigani chemând pe Surducian i-a spus, că decă nu poate procura o mașină, el ar fabrica unul să-i umple cu ei toate hambarele. Surducian i-a dat 120 cor. Vădând însă, că Țiganii nu vin la termenul promis, i-a denunțat la gendarmerie, care i-a prins și i-a dat pe mâna procurorului din Turda.

Invetători bulgari arestați. Invetătorii bulgari din satele Florina, Castoria și Perlep din Monastir, fiind dovediți ca revoluționari, au fost arestați de către autoritățile respective din ordinul guvernului turcesc.

Mine de aur în Costești. Economii Alexe Mateiu din Costești și Avram Vlădău din Ludești au aflat în hotarul comunei Costești (comitatul Hunedorei, pretura Orăștie) minerale, cari conțin aur și argint, și grafit. Indată după această descoperire numiții și-au scos dela căpitanul montan Zlatna 20 șurfaruri (licență de exploatare). Deore-ce ei nu dispun de

capitalul necesar, ér cercetările de până acum ale lor dau prospecte de frumoasă rentabilitate, numiții Alexe Mateiu și Avram Vlădău aduc la cunoștința publicului român, că bucuros ar intra în tratări cu capitaliștii români, pentru a se asocia cu ei în scopul exploatării terenului.

Șahul Persiei a sosit la Paris c'o numeroasă suită. El face érași un turneu prin orașele principale europene.

Gindină. Din Odorheiul-săcuiesc se știe, că în ziua de 19 Maiu a bătut grindină, care a acoperit pământul cu un strat în grosime de 10 cm. nimicind toate sămănăturile și pomele, câte mai scăpaseră de îngheț.

Inundație. Se știe din Vișeu, că în ziua de 19 Maiu, pârul Rusului, care se varsă în Vișeu a inundat satul Havasmezó, a rupt poduri, a stricat drumurile și a cauzat mari stricăciuni în inșăși comuna.

O vacă turbată. În hotarul Șimleului Silvaniei s'a găsit zilele acestea o vacă turbată, care a rănit grav pe muncitorul cu ziua Ioan Bana și s'a luat în gónă după mai multe trăsuri. Vaca a trebuit să fie împușcată.

Comandantul bur looste va ține conferințe și în orașele Cohalm, Sighișoara, Reghin, Bistrița și probabil în Șin-cul-mare, Făgăraș și Agnita.

Mare concert militar. Duminecă, în 25 Maiu, se va da în grădina dela hotelul „Pomul verde“ (restaurator Sorea) un mare concert militar. În cas de timp nefavorabil, concertul va avé loc în salonul de sticlă.

Inteligența și tinerimea română din Hălchiu, invită la producțiunea musicală, declamatorică teatrală, ce se va ține Duminecă, în 12 (25) Maiu 1902. în școla gr. or. română din loc. Inceputul la orele 7 p. m. Prețul de intrare: locul I. 1 cor., locul II. 60 bani. Venitul curat este destinat pentru înființarea unei bibliotecii școlare. Suprasolviri și oferte marinimóse se vor primi cu mulțămítă și se vor chita pe cale publică.

De ale poliției noastre.

Căpitanul de poliție din orașul nostru se află în mare trebă. Fôia ungrăescă din localitate ne spune, că d-sa face cercetări energice în afacerea, pe care această fôie o numesce „demonstrație antimaghiară“, dér care de fapt nu este decât o nouă dovadă de netact din partea organelor subordonate d-lui căpitan. Se știe, că cazul cu cununile *escutate*, ce au fost depuse pe mormântul poetului Andreiu Mureșianu, s'a repetit în două rânduri. Vineri poliștful de pază a întreprins vânătoarea sa deja la 5 ore dimineața, alarmând în mod forte nepoliticos pe locuitorii din casa de lângă cimitir. A doua zi, Sâmbătă, poliștful a vădut, că pe mormânt s'a pus o nouă cunună, tot cu pantlică tricoloră, dér de astă-dată și-a lăsat timp,—póte a raportat cazul oficiului. Destul, că timp de 8 ore și jumătate, până aproape de 2 ore p. m., pantlica tricoloră a fost păzită numai din depărtare de poliție și numai atunci, când lumea se întorcea dela prânz mergând fie-care la trebile sale și când se adunaseră mulți copii prin apropiere, acel polișt a pus în scenă urmărirea pantlicii de pe cunună.

Istoria, ce o povestesc fôia ungrăescă e atât de ridicolă, încât nici n'ar merita să o mai amintim, decă n'ar avé tendința să suspiționeze pe studenții „valahi“, că ar fi vrut să aranjeze o „demonstrație antimaghiară“ prin strigăte amenințătoare. Se spune, că poliștful Ruszu György ar fi fost terorizat de-o mulțime mai mare de băeți de școlă, așa că n'ar fi cutezat să se atingă de pantlica tricoloră și a trebuit să alerge la postul cel mai apropiat, să aducă nu mai puțin de 6 poliști cu el.

Ați mai vădut bazaconie ca asta? Poliția alungată prin strigăte „demonstra-

tive“ de nisce copii necopți, — între cari se vor fi rătăcit póte și câți-va școlari, cari tocmai treceau pe acolo!

Acuma urmază însé „tromful“ lui „Br. L.“. Veniră 6 poliști și totuși acești copii avură curajul — după cum dăce raportul ei — să arunce cu pietrii în aceste organe ale siguranței publice. Asta e totuși prea multă fantazie șovinistă, care după informațiunile noastre nu corăspunde de loc adevărului.

Aflăm, că în adevăr au fost citați și câți-va școlari români la poliție și că ar fi fost cu mare rigóre ascultați. Așteptăm să vedem, ce rezultat vor da cercetările, cari ar trebui să se îndrepteze înainte de toate contra poliștilor provocători, și după aceea vom răspunde și la insinuarea nesărată a fôiei maghiare brașovene, că colorile roșu-galben-vênēt de pe cunună, ar înfățișa colorile regatului român.

Convocare.

Toți onorații domni membrii ai „Fondului pentru înființarea unei școle române de fete în Clușiu“, prin această sunt rugați să binevoescă a participa la adunarea generală a acestui fond, care se va ține în localitățile casei române din Clușiu, Sâmbătă în 24 Maiu st. n. la orele 10 a. m.

Dr. Alex. de Vaida-Voevod,
președinte.

Dări de sémă și mulțămite.

Făgăraș, 12 Maiu 1902.

Fiind și anul acesta în ziua de S-tul George împărțășiți cu vesminte o parte însemnată din elevii școlei noastre, ér cu articoli de mâncare toți școlarii în număr de 60, din „fundațiunea“ întemeiată de generosul domn Ioan Vișia din Sibiu, subscrisul invetător mă simt dator a-i exprima în numele elevilor împărțășiți cea mai profundă mulțămítă, rugând pe bunul Dumnezeu să-i lungescă frul vieții, ér nobila sa faptă să se afle și alți imitatori spre mângăierea și alinarea suferințelor sermanilor.

Andreiu Stroia,
inv. gr. cat.

Șinca-vechiă, 12 Maiu 1902.

Cu ocaziunea producțiunei teatrale și a petrecerei aranjate de tinerimea din Șinca-vechiă în 28 Aprilie st. n. a. c., au încurs 65 coróne și 16 fileri. S'au spesat 55 cor. 16 fil. Decă a rămas în favorul școlei 10 coróne.

Suprasolviri și oferte s'au primit dela următorii P. T. Domni.

Petru Rednic pretor Șercaia 1 cor., Emiliu Pop, not. cerc. Șinca veche 1 cor., Cornel Langa inv. Veneția infer. 1 cor. 20 fil., George Comardicea, sergent Perșani 2 cor., Aurel Opriș inv. Bucium 40 fil., Ioan Fetu inv. dirig. Ohaba 20 fil., Iosif Pop, măestru papucar 20 fil., N. N. 10 fileri, căroro li se exprimă și pe această cale sinceră mulțămítă.

Luând în considerare, că piesa a fost cam prea grea pentru nisce diletanți țărani, cari acum au făcut prima încercare, pot să afirm, că succesul moral a fost mulțumitor.

Ioan Pop,
inv. dirig.

ULTIME SCIRI.

Budapesta 21 Maiu. Faptul, că nu s'a cântat „Gott erhalte“ în prezența Majestății Sale, se esplică din parte oficiósă așa, că Maj. Sa fiind așteptat după începerea producțiunei și având de gând a se îndepărta înainte de a-se termina, și-a exprimat dorința, să nu se tulbure serbarea. Dispoșițiile în vigóre relative la acest imn, nu se vor schimba nici în viitor.

Berlin, 2) Maiu. „Wolff's Bureau“ află din Washington, că mai multe petițiuni au fost adresate guvernului de câți-va israeliți influenți, prin cari rógă a se interveni contra unor pretinse persecuții a Ovreilor în România. Departamentul de stat a răspuns, că guvernul american nu póte să intervie, deore-ce persoanele în favórea căroro se cere intervenirea, nu sunt cetățeni americani.

Diverse.

Crușimile Americanilor în Filipine. Cea mai obicínuită tortură era cea numită „cura de apă“. Primele destăinuiri despre „cura de apă“ le-a făcut sergentul Chartes S. Riley din regimentul de linie 26 și au fost publicate de diarul „Herald“, care apare la Northampton. În acest pasagiú se povestesc, cum a fost aplicată la 25 Noemvrie 1900 la președintele de Igaras, pe insula Panai, pentru-că acesta s'a opus să dea unele declarațiuni, cari au fost cerute de soldații americani. Acestă scisóre a fost adresată de sergentul Riley către mamă-sa, însé prin mâna unei rude a ajuns la redacția diarului sus-citat. Mare senzație a produs această publicație și ministerul de războiu din Washington s'a vădut constrîns să ordone o anchetă. Ancheta însă a probat — așa se spune — că toate cele povestite nu sunt adevărate. O altă destăinuire senzațională despre starea lucrurilor în Filipine a făcut-o majorul Cornelius Gardener, guvernator civil al provinciei Tayabas. În această declarațiune s'a ridicat acuzarea, că din ordinul a mai multor ofițeri ai Statelor-Unite, mulți indigeni au fost schingiuți și locuințele lor distruse. Acestă destăinuire avú de rezultat darea în judecată a maiorului Waller și altor vinovați. Majorul Waller, judecat, pentru că fără a mai face proces, a pus să se execute mai mulți indigeni din Samar.

Majorul Waller, unul din cei mai buni ofițeri din Filipine, a întreprins în Decemvrie 1901 cu un detașament de 50 de ómeni o expediție în interiorul Samarului. Acestă expediție a avut mult de suferit; 10 ómeni au murit pe drum de fómé, alții cădeau de obosélă. Pentru a se apăra, majorul Waller a adus probe, că Indigenii ar fi ascuns toate mijlocele de hrană, astfel ca Americanii să móră de fómé. Încă mai mult, el a spus, că generalul Iacob H. Smith l'ar fi îndemnat la măceluri și că acesta ar fi dís: „Tot ce este peste 40 ani să fie omorít.“ Căpitanul Porter și alți doi ofițeri au mărturisit identic cu majorul Waller. Generalul Smith însé a protestat energic contra acuzărilor, pe cari ile-a adus majorul Waller. Majorul Waller măi este acuzat de a fi întrebunțat față de indigeni, tortura numită „rânirea progresivă“. Omul supus acestei torturi este legat de un arbore și în fie care zi este rânit de un glonț de pușcă, însé se bagă bine de sémă să nu fie cumva rânit mortal. Consiliul de războiu a achitat pe majorul Waller de acuzările ce i-se aduc, pe tema că el a executat ordinul superiorului său. Cei cari vor fi judecați acum de consiliul de războiu vor fi generalul Smith, majorul Glenn, căpitan Rijan și medicul militar Lyan.

Minunile fotografiei. Franz Khún a ținut de sêrbătorile Pascilor o conferință la „Societatea liberă fotografică“ în Berlin, proiectând pe-o pânză fotografii, cari au fost luate într'un timp abia de 1/1200 dintr'o secundă, ba una fusese prinsă de în 1/2800 dintr'o secundă! Și tocmai la această se vedeau foarte lámurit toți mușchii încordați ai unui cal, care alerga din răspuțeri, ba se pot vedé toți dinții așa de bine, încât se póte hotărî și vârsta calului. Se înțelege de ce folos pot fi pentru sciință și pentru pictură séu sculptură asemenea minunate fotografii, pentru prinderea căroro a ajuns a două mii opt suta parte dintr'o secundă.

Literatură.

A apărut „Almanachul“ societății „Petru Maior“ Budapesta 1901 cu un conținut bog t și ilustrat. Format 8º cu 144 pagini. Prețul 4 coróne. Se află de vânzare la Tipografia A. Muresianu cu prețul indicat, plus 35 bani porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:
(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

„Cartea Plugarilor“ s'eu povestiri economice despre grădinarit, economia câmpului, crescerea vitelor etc. scrisă de Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto).

„Stupăritul“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de Const. Dimian, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul cor. 1.60 (cu posta cor. 1.70)

Cartea stuparilor săteni de Romul Simu. Cu mai multe ilustrații în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiuului. Prețul francat 80 b.

Insoțirile de credit împreunate cu insoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru

infintarea și conducerea de astfel de insoțiri, de F. W. Raiffeissen. Edițiunea a V-a Trad. de Dr. A. Brobe. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiuului. Conține 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 bani.)

Grădina de legume, de Ioan F. Negruțiu, profesor în Blășiș. Pentru poporul nostru. scrierea d-lui prof. Negruțiu, e pe cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Vinuri din pome, de Gr. Halip, prof. Este o carte în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin din felurite pome. Prețul 40 b. (cu posta 45 bani.)

„Bucătăreasa națională“, carte de bucată a bucătăriei române, franceze, germane și ungare. Felul bucatelor sunt înșirate toate în ordine alfabetică după numele lor. Limbajul e ușor. Costă numai cor. 1.60 (plus 40 bani porto.)

„Sfaturile de aur“, pentru sătenii români de totă starea și etatea, de Aron Boca Velcheranu. Prețul 60 b. (plus port 5 b.)

Imbunătățirea stării sâtenului, de Gr. G. Peucescu. Prețul 50 bani (plus porto 5 b.)

„Cultura și îngrijirea grâului“, de I. F. Negruțiu. Pr. 14 b. (plus porto 5 b.)

„Economia“, pentru școlile populare, de Teodor Roșu. Prețul 60 bani (plus porto 5 b.)

„Buna chivernisală“, de Teodor V. Păcățian. Pețul 40 bani (plus porto 5 b.)

Nr. 5732—1902

PUBLICAȚIUNE

Din partea subsemnatului Magistrat orașenesc se face cunoscut, cumcă pentru caii militari bănuți de bolnavi, e luată în vedere edificarea unui grajd, lângă el o grăpă de gunoii un stelagiū pentru paie de așternut, precum și închiderea acestora cu pălan. Tote aceste sunt a se face la „Sprenghiū“ pe locul de dat la țintă, cu cheltuiala de 11599 corone 89 fil.

Pertractarea ofertelor pentru aceste construcții nouă va avea loc Mercuri în 28 Maiū a. c. la 10 ore a. m. în cancelaria d-lui senator magistratual Alfred Schnell.

Amatorii de astfel de întreprinderi sunt invitați a-și înainta ofertele lor sigilate și provădute cu timbru de 1 coronă și cu vadiu de 500 corone în bani s'eu în hârtii de valoare acceptabile pentru cauziū, până la 28 Maiū 9 ore dimineața, la mâna d-lui senator Alfred Schnell.

Ofertele trebuie să conțină de clarățiunea, că oferanților le sunt cunoscute condițiunile de ofertă și de contract și că se supun acelorora de condiționat.

Planurile de zidire și proiectul de spese se pot lua în vedere la oficiul edil până la 27 Maiū a. c.

Brașov, 9 Maiu 1902

2-2(526)

Magistratul orașenesc.

Noroc deosebit!

au avut în loteria trecută acei posesori de

LOSURÎ de CLASĂ

carî și le-au procurat direct pin colectura noastră. Cu losurile vândute prin noi s'au făcut până acuma multe câștiguri principale ca: à 100.000, 30.000, 20.000, 10.000, 5000, 2000, 1000, 500 etc. Corone. In total am plătit la On. noștri clienți aproape:

SEASE MILIÓNE CORÓNE.

Deja în 22 Maiu st. n. a. c. începe prima tragere a loteriei X-a de clasă.

Conform planului dia:

100,000 de losuri se trag 50,000 câștiguri prin urmare tot al doilea los câștigă!

Losuri originale: { $\frac{\text{întregi}}{\text{à K 12.}}$ $\frac{\text{jumătăți}}{\text{à K 6.}}$ $\frac{\text{sferturi}}{\text{à K 3.}}$ $\frac{\text{optimi}}{\text{à K 1 50}}$

să capetă în mare alegere la

JACOB L. ADLER & FRATELE,

societate de bancă în comandită, BRAȘOV.

Comandele din afară le efectuiū prompt. Câștigurile le plătim fără nici o detracere și sub cea mai mare discrețiune

Cursul la bursa din Viena.
Din 20 Maiu n. 1902

Renta ung. de aur 4%	120 80
Renta de corone ung. 4%	97 90
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120 —
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100 50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis. 12%	—
Bonuri rurale ungare 4%	97 70
Bonuri rurale croate-slavone	98 —
Impr. ung. cu premii	202. —
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	162 —
Renta de argint austr.	101.70

Renta de hârtie anstr.	101.6
Renta de aur austr.	119.80
Losuri din 1860.	162.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16 —
Acții de-ale Băncei ung. de credit	7 7 50
Acții de-ale Băncei austr. de credit	684 50
Napoleondori	19.09
Mărci imperiale germane	117 32 1/2
London vista	240.35
Paris vista	95 35
Rente austr. 4% de corone	99.80
Note italiene	93 50

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov. Valabil din 1 Maiū st. n. 1902.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Bud pesta:

- I. Trenul mixt la ora 5:40 min. dimiū.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2:45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 7:48 min. séra.
- IV. Tr. acc. la órele 10:26 m. séra.

Dela Brașov la Bucurescî:

- I. Trenul de persoane la ora 3:55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 5:15 m. dim.
- III. Trenul mixt la órele 11:40 a. m.
- IV. Trenul accel. la ora 2:19 min. p. m. (ce viue pe la Clușiu).
- V. Tr. mixt. la ora 6— min. séra.

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:

- I. Trenul de pers. la ora 5:19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la ora 9:18, cu Ciuc) Szreda. la ora 10:46 min. a. m.
- II. Trenul mixt la ora 8:50 min. a. m.
- III. Trenul de per. la ora 3:15 m. p. m.

Dela Brașov la Zérnescî (gar. Bartolomeiu).

- I Trenul mixt la ora 9:2 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 3:44 min. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 6:14 m. d. am.
- IV. Trenul mixt la ora 9:42 m. séra.

Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5:19 min. dim.
- II. Trenul mixt la óre 8:50 min. a. m.
- III. Trenul de pers. la ora 3:15 min. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Gyimes).

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren accel. la órele 5-7 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 8 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2:9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 9 7 min séra.

Dela Bucurescî la Brașov:

- I. Trenul accel. la ora 2.18 min. p. m.
- II. Trenul mixt. la ora 9:23 min. p. m.
- III. Trenul pers., la ora 5.— m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la ora 7:49 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal.
- V. Tren accel. la órele 10:14 m. séra.

Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:

- I. Trenul de persoane la óre 8:25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Szreda óra 9:30)
- II. Trenul de pers. la ora 1:53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5:17 dim.)
- III. Trenul mixt, la ora 6:50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8:54 dim.)

Dela Zérnescî la Brașov (gar. Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 7:02 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1:12 min. p. m.
- III. Tren mixt la ora 8:18 m. séra.

Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:

- I. Trenul de pers. la ora 8:25 m. dim.
- II. Trenul de pers. la ora 1:53 m. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 6:50 min. séra.
- IV. Tren mixt la ora 10:5 m. séra.

A V I S.

Subscrierul Institut artistic are onórea a face cunoscut On tu lic, că pentru a corespunde și celor mai moderne și echisite cerinți, au angajat puteri de rangul prim, și garantéză executarea exactă și escelentă a lu rârilor ce cade în bransa acésta.

Pentru a se convinge on. public de exactitatea acestor date, se confecțiuneză de ocamdată

TABLOURI de probă gratis.

De o cercetare numérosă se róg, cu totă stima

ATELIERUL REMBRANDT.

LEOP. SZINBERGER,

Atelier artistic, pentru fotografie și pictură.

Brașov, Strada vămii 19.